

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja c. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 3 krone.

Udje dobé list zastoj.

Vsebina: Ob osemdesetletnici rojstva našega presvetlega cesarja. — Sloga in izobrazba — jedina pomoč naša! Perutninarski list: Razglas glede oddaje plemen-
ske perutnine štajerske pasme. — Iz razprav osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem. — Zborovanja podružnic. — Iz podružnic. — Zadruga: Poročila
zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Sklep prvega tečaja na deželni kmetijski šoli v Št. Juriju ob juž. žel. — Nagrade za kmetško knjigovodstvo. — Poročilo o stanju
hmelja. — Čebelarji! — Tržna poročila. — Oznanila.

Ob osemdesetletnici rojstva našega presvetlega cesarja.

Že osemdesetič se bo 18. avgusta 1910 ponovila obletnica onega pomembnega dne, ko praznuje naš preljubljeni cesar svoje rojstvo. Komaj par ur nas še loči od onega trenutka, ki se ga bodo z enakimi čuvstvi spominjali vsi milijoni avstrijskih deželanov; skoro se nam ne zdi potrebno, da bi se ta naš list, ki bo poletel v toliko tisočih izvodih na vse kraje naše zelene Štajerske, še posebe spominjal tega slavja. Prevažen in preveč pomemben je ta zgodovinsko znameniti trenutek, da bi ga ne bili spoznali že davno prej ne le po plemenitaških gradovih in graščinah, v krasnih palačah po bogatih mestih, v udobnem stanovanju meščana in uradnika, ampak tudi daleč zunaj na deželi, daleč proč od prometa v preprosti hiši štajerskega kmeta, iz katere se v temi le slabo svetlika motna luč. Kakor kak trden hrast, ki je nebroj svojih korenin razprostrl daleč okoli po zemlji in se tako zavaroval proti vsaki nevihti, tako trdno je zasajen cesar Franc Jožef v srcih svojih podložnikov neglede na to ali so revni ali bogati, mali ali veliki, kmetje, meščani ali plemenitaši.

In po vsi pravici! Kajti nikdar prej ni bilo v osebi kakega avstrijskega vladarja poosebljenih toliko pridobitev, vtelešenega toliko napredka, nikdar ni obsegala doba 62 let, dosedanje vlade našega cesarja, tako živahnega in plodnega razvoja vseh činiteljev državnega političnega in gospodarskega življenja. Med temi pa kmetijstvo nikakor ne stoji v zadnji vrsti in zato je za nas kmetovavce dovolj povoda, da se s posebno hvaležnostjo spominjamo osemdesetega rojstnega dne našega presvetlega cesarja in vladarja. To našo patrijotsko dolžnost nam bo tem lažje izpolniti, ker se dotika ob enem najnežnejših strani našega srca: ljubezni do cesarja in države. Dasi se je v zadnjem času celo po vseučiliških stolicah učilo in po najrazličnejših listih pisalo, da je naša država že davno izgubila značaj čisto agrarne države, vendar nas dejstva učé, da so gospodarski temelji naše države agrarni in da bodo agrarni tudi morali ostati, če hočemo, da se naj ohrani ne le napredek, ampak tudi zdrav in enakomeren razvoj

našega gospodarstva. Danes pomeni dobro leto za kmetijstvo ob enem dobro leto za državo. Avstrijski kmet je ostal to, kar je bil že od nekdanj, namreč najtrdnější in najzanesljivejši nosivec državnega gospodarstva, ki se je za časa vlade cesarja Franca Jožefa tako jako razvilo, ob enem pa tudi najzanesljivejša in najudanejša podpora države.

Seveda ni šlo v tej dolgi vladi našega ljubljenege vladarja brez bojev, ko si je moralo kmetijstvo osigurati to svoje stališče. Nepričakovani napredek v produkcijski tehniki in pri prometnih sredstvih, veliki preobrati na polju javnega in zasebnega prava, nove, deloma oživljajoče, deloma škodljive oblike organizacije v trgovini in kreditu, vse to je naše kmetovavce prisililo, da so se v vednem boju za svoj obstanek prilagodili novim življenjskim socijalnim razmeram. Kmetijstvo je moralo mnogo žrtvovati in v poštenem naporu vedno imeti napete vse moči, da je bilo tej nalogi v polni meri kos.

Če pa je v kljub temu lahko došlo do tako obsežnega in lepega razvoja, se mora za to v prvi vrsti zahvaliti svojemu cesarju in vladarju, ki se je v vsej svoji dvainšestdesetletni dobi vladanja vedno oziral na razvoj kmetijstva in mu posvetil vso pažnjo, mu tisočero povrnil vso zvestobo, ki mu jo je zvesto in pošteno kmetovavstvo v vsej dolgi dobi njegova vladanja neprenehoma hranilo. Zanimivo bi bilo govoriti o tej stvari več in obširneje. Na to bi nas ne priganjala samo težnja znanstvenika po spoznavanju, ampak tudi čas spoštljivega patriotskega mišljenja. Za to pa ni ne časa ne mesta, da bi kaj takega tudi na kratko napisali. Prevelike in premnogolične so namreč reforme na vseh poljih kmetijstva v avstrijskoogerski državi, ki jih je v dolgi dobi vladanja ustvarila skrb vladarja za kmete. Vse te reforme so ne le prispale k obstanku našega kmetijstva, ampak so tudi utrdile gospodarski položaj Avstrije med kulturnimi narodi in ustvarile temelj za nadaljnji uspešni razvoj. Kak preobrat družabnega in državnega reda vidimo od leta 1848 do 1910. Od desetine in robe do prostega kmeta, od prisiljene navezanosti na zemljo in tropoljnega gospodarstva do prostega gospodarstva, do de-

litve in zlaganja po svobodni volji, od odvisnosti do popolno svobodnega gibanja, od podložništva do svobodne, popolne lasti in proste občine. Čudno je, da se je tako velikanski preobrat izvršil v zgodovinsko tako kratki dobi, ki je osamljena v zgodovini držav in narodov, pri nas po komaj 50 do 60 letih že skoro stvar preteklosti in pozabljenja, tako da mlajši izmed nas o nji že skoro nič več ne vedo. Da se je tako grandijozno delo, kakor razbremenitev posestev, ne le v zelo kratkem času popolnoma zadovoljivo izvršilo, kakor v nobeni drugi državi, ampak da je tudi že skoro pozabljeno, tako da se mora ob taki slovesnosti, kakor je osemdesetletnica vladarja, zopet klicati v spomin in slaviti kot ena največjih pridobitev vlade, to je že skoro neverjetno, a se vendar ne da tajiti. Ko bo 18. avgusta 1910 posijalo solnce čez naše hribe in doline, potem se naj vsak avstrijski, posebe pa naš štajerski kmet spomni dragocenega zaklada, za katerega je hvalo dolžan svojemu cesarju — zlate svobode, neomejenega gospodarstva na svojem posestvu, naj se spomni, da je sedaj popolen gospod na svoji zemlji — kar so bili nekdanj le plemenitaši — in da lahko govori in pomaga, ko se določa usoda občine, okraja, dežele in države, da je lahko prost gospod na prosti zemlji.

Samo v kratkih obrisih lahko navedemo največje pridobitve. Epohalno delo konstitucije in uprave ž njenimi temelji, prosta občina, društveni, zborovalni in volilni zakon, deželni in državni zbor, novo civilno pravo, izvršilni red, ki mu naj kmalu sledi novo kazensko pravo in reformirano državljansko pravo, delitev sodstva in uprave, vse to treba navesti. K temu še pride obilica zakonov, ki naj posamezne gospodarske in državne panoge pospešujejo in varujejo. Samo mimogrede lahko tukaj omenimo postavo o varstvu kmetijstva, vodno in melioracijsko postavo, zakon o delitvi in zlaganju posestev, o varstvu planš, lovstvu in ribištvu, o združništvu, zakon za pospeševanje živinoreje, o odkupu gozdnih in pašnih služnosti, o poslih in osnutke mnogih drugih za-

konov, ki še niso ustavno obravnani Roko v roki s tem je šel razvoj pouka, uvedel se je strokovni pouk, v kmetijstvu pred vsem kmetijski strokovni pouk, razširila so se prometna sredstva in za pospeševanje kmetijstva, obrti in delavstva so se dala državna sredstva na razpolago i. t. d.

Tako ogromno delo budi občudovanje nele pri avstrijskih podanikih, ampak tudi daleč za mejami avstrijske države. To občudovanje primerno izraziti in vse dobrote primerno poplačati je za avstrijske državljane nemogoče. Naj pa mu bodo številni dokazi udanosti in čini dobrodelnosti, ki jih bodo udani podložniki 18. avgusta 1910 pokazali in storili v vseh delih države, mala zahvala za obilen blagoslov, ki ga je rosil na državo v vsej dolgi dobi svojega vladanja. Iz udanega srca želijo štajerski kmetje ob osemdeseti obletnici cesarjevega rojstva vso srečo in blagoslov, zatrjujejo svojo udanost cesarju in državi ter kličejo: Živel Franc Jožef I!

Glavni tajnik Juvan.

Sloga in izobrazba — jedina pomoč naša!

Ne vem, če se kje tolikokrat naglašala, sloga z besedami, in bi se je dejansko tem manje uvažala kakor ravno pri nas kmetih; skoro da je greh na tak način naravnost zlorabljati to velepomembno besedo in tem prej, če se meče v javnost v perziranje; kajti to kaže, da ali glavni namen, zakaj naj smo složni ni tak, da bi ugajal vsem onim, ki so poklicani in radi svojega stanu celo dolžni nastopati složno ali pa dotičniki sploh ne razumejo pravega cilja. Glavni namen složnosti gotovega stanu je pač, zastopati in braniti svoje koristi in pravice ali vsaj odvrnati krivične napade. Iz sloge le še se rodi moč — pride zdatna pomoč.

Vsi stanovi se organizirajo v spoznanju, da le z zjedinjenimi močmi morejo doseči zaželjene dobrote in ugodnosti; celo tatovi imajo svojo zvezo in organizacijo ter se podpirajo drug drugega s tako zanesljivostjo in večkrat tudi s čudovito požrtvovalnostjo, da bi bila v resnici vredna žlahtnejših ciljev. Naš kmet pa, ki hrani vse drugo, ta naj bi se ne organiziral pri vsem tem, da mu sloji, živeči od njegovega truda in pridelka odrekajo pravice, ki mu gredo po zdravem razumu in postavah. Kmetovavec, glavo po koncu in pomisli kdo si ti, in kje bi bili vsi oni, ki danes tako neopravičeno greše zoper tebe. Pomisli samo, da še ni tovaren, kjer bi se dalo delati kruh brez mele in jih tudi ne bo nikdar, da se iz same vode ne da delati mleko, da mesa in sploh živeža ne more noben drug stan dajati ljudem, kakor poljedelec oziroma živinorejec-kmet. — O važnosti kmetkega stanu govoriti na široko in dolgo je odveč za tiste, ki kaj mislijo. Čudovita je pa prikazen, da je ravno kmetijski stan si tega tako malo svest in ne izvaja posledic. Če bi se mu godilo dobro, — no bi se reklo oziroma morala bi se hvaležno priznati njegova velikokušnost. Pa kaj še: to bo dandanes kdo priznal njemu; ves svet ne misli tako nesebično, tako pošteno; reče se pač prej, kmet si da storiti, ker je —

nespameten. Tako torej! To je zahvala! To se dogaja v posameznih slučajih, pri organiziranih si tega nikdo ne upa, in pa se tudi ne daja povod k temu. Vsi drugi stanovi so nam že pokazali kaj zmorejo in vsi so odvisni od kmeta. Čas je torej, da se sklene tudi kmet s kmetom; da hoče kmetijska organizacija tako samovoljno in brezobzirno postopati, kakor so nekateri stanovi ob svojej sklenitvi napram njemu, tak bi se bilo take zveze bati. Neodvisen, sam, od vseh drugih, kajti stvarnica mu nudi vsega, česar je treba njemu samemu in vsem drugim, samo ako jemati od nje ne zamudi.

Surova sila sama, bogat in neizobražen človek, nima spoštovanja pri pametnih ljudeh. Tak človek več škodi sebi in drugim nego koristi. — Delo z rokami samo ne more uspešno tekrovati s sadovi duševne, strokovne izomike. Pomisliti je treba, kako daleč zaostane najspretnjši krojač, če hoče z roko sešiti to, kar drugi s strojem; dandanes je kratko malo nazadnjak; celo nazadnjaški kmet ga bo imenoval starokopitneža. Koliko časa, truda in denarja bi kdo potreboval, da zvozi isto blago iz Maribora v Trst, kar ga v par urah spravi samo jeden vlak tja! Koliko ljudi in časa bi bilo treba za isto množino zrnja kar ga zmlati in očisti samo jeden mlatilni stroj v gotovem času. Poglejmo razloček, ki se kaže med pridelki naprednega in starokopitnega kmeta! Prvi gleda na to, da se mu gnoj ne izsuši, da mu gnojnica ne odteka iz gnojišča po cesti; on dobro ve, zakaj dela tako, on skrbi da mu živina ostane zdrava in jo za to spušča na pašo; naprednjak zna koliko kronc in vinarjev ga stane letošnje pridelano silje, seno, sadje, vino i. t. d. Toda tak gospodar je poslušal in nekaj čital, on stremi še sedaj po knjigi in časopisu dobro vedoč, da je treba izpopolniti svoje znanje z iskušnjami, ki se pridobivajo neprenehoma po drugih ljudeh. Vsak dan se zve kaj novega, koristnega in kmet dandanes ne sme na noben način prezirati teh pojavov. Čas, ki ga žrtvuje kmet poučni knjigi ali poučnemu strokovnemu predavanju ni zgubljen; prej ali slej pride prilika, da more uporabiti to ali ono. Ravno radi obsežnega gospodarskega delokroga mora biti kmet vsestransko izobražen, tako, kakor more biti noben drug strokovnjak, kajti samo od njegove strokovne sposobnosti je odvisen uspeh, olehčano mu je delo. Na žalost je pa ravno kmeta zadela ta usoda, da se je storilo za njega izobrazbo pri nas tako malo, da se niti ne zaveda, česar mu nedostaja in gospodari kar v slepo. Ne bo pa v tem bolje, dokler se ljudje sami ne zganejo in zahtevajo pouka. Koliko nedeljskih popoldnevov je minilo letos, da se ni ganila ni jedna kmetijska podružnica, med tem ko so drugod vedno na nogah; če je to po nekod mogoče, zakaj ravno pa pri nas ne?

Tudi žene imajo pravico in potrebo zahtevati pouka. Zena ima v gospodarstvu tako važno nalogo, da ni misliti, da bi jo mogla brez pouka primerno izvrševati v popolni meri: kot mati ima velevažno nalogo prvo vzgojo otrok, nalogo skrbeti za čistočo, zdravje, obleko, perilo, hrano; zraven tega ji pripada

večinoma še vrtnarstvo, mlekarstvo, svinjereja in perutninarstvo. Od ženine sposobnosti je odvisno zelo mnogo. Ako žena kot kuharica ni na mestu, odtuji si s tem moža in družino.

Zato pa je nesreča za kmeta, da bi vse tisto, kar drugod ni za rabo, moralo biti kmet; ravno kmetijski stan potrebuje pri svojem mnogostranskem delokrogu najboljših moči, ki so z dušo in telom na svojem mestu. H.

Perutninarski list.

Št. 2750.

Razglas

glede oddaje plemenske perutnine štajerske pasme.

O. O. namerava tudi letos, 1910, razdeliti med svoje ude plemensko, čistokrvno štajersko perutnino, v kolikor bodo dopuščala denarna sredstva, v to svrhu določena. Tozadevne prošnje pa morajo biti vsaj do 15. septembra 1910 pri osrednjem odboru c. kr. kmetijske družbe štajerske v Gradcu, Stempfergasse 3, in se na zapoznele ne bo oziralo.

Posamezniki, ki pa morajo biti člani kake podružnice ali zadruge, naj vložijo prošnje pri načelstvu svoje podružnice. Podružnično predstojništvo ima dotične prošnje vestno pregledati, je li prošnik vreden in zanesljiv, njegovo dvorišče primerno (suho, odločena lega, da imajo kokoši dovolj prostora za prosto gibanje in je obenem ohranitev čiste pasme zadržana), je odobriti in potem skupno vposlati osrednjemu odboru. Zgornja Štajerska dobi načeloma samo staroštajersko pleme. Za Srednje in Spodnje Štajersko si pridrži kmetijska družba določitev pasme radi različnih krajevnih, rejnih in gospodarskih okolščin (hribovite, ravne lege, bližina gozdov, bavi se li prebivalstvo pretežno s pitanjem ali trgovino z jajci); to se mora v prošnji naznaniti in oziraje se na te podatke se bo določila ali sulmodolska, staroštajerska ali pa celjska pasma. Prošivci za eno kurjo družino so navezani na sledečo izjavo:

„Podpisan prosi c. kr. kmetijsko družbo za 1 kurjo družino pasme; če se njegovi prošnji ugodi, se zaveže, da hoče skrbeti za ohranitev čistega plemena na ta način, da ali odloči ali proda dosedanjo tujekrvno pleme; oskrbeti si hoče čistokrvno kurjo pasmo, slušati navodila gospodov potovalnih učiteljev in skrbeti za razširjenje čistokrvne pasme na ta način, da zamenja jajca za domačo potrebo z onimi tujekrvnih pasem.“

Golice za prošnje, ki služijo ob enem kot reverzi, se dobe pri podružničnih načelstvih.

V Gradcu, 2. avgusta 1910.

Od osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem.

Načelnik:

Attems l. r.

Glavni tajnik:

Juvan l. r.

Iz razprav osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem.

Seja dne 12. julija 1910. Začetek ob 10. uri predpoldne.

Navzoči so sledeči gospodje: eks-celencia načelnik Edmund grof Attems, oba podpredsednika Henrik vitez pl. Plessing in Roman Neuper, deželnega odbora prisednika Franc grof Attems in Franc Hagenhofer, 13 članov O. O., glavni tajnik Juvan in tajnik Holz kot zapisnikar.

Eks-celencia načelnik Edmund grof Attems otvori sejo, konstatira sklepčnost in da krožiti zapisnik zadnje seje v vpogled.

Predno preide na dnevni red, se spomni predsednik smrti prejšnjega glavnega tajnika c. kr. kmetijske družbe, cesarskega svetnika Müllerja, ki je 7. julija umrl na svojem posestvu Rosenhof pri Wildonu, in mu govori v spomin par toplih besed, ki jih navzoči poslušajo stoje. Cesarski svetnik Müller je bil dolgo vrsto let zvest sotrudnik pri kmetijski družbi, ki je dolžnosti svoje službe v popolni meri izpolnjeval in posle vzorno vodil, za kar je ob svojem vstopu v pokoj dobil zaslužen priznanje od družbe in dežele. „Mi vsi ga bomo ohranili v prijaznem spominu, hvala vam, da ste v znak sočutja vstali s sedežev.“

Nato se preide na dnevi red.

Sklepanje o izvršitvi od 87. občnega zbora c. kr. kmetijske družbe sprejetih predlogov:

a) Predlog podružnice Kirchbach: Ubožnim posestnikom se naj v svrhu hitrega in izdatnega pogozdovanja dajejo podpore.

Poročevavec II. podnačelnik Roman Neuper govori v prvi vrsti o veljavi in pomenu gozdarske postave in o potrebi brezplačnega dobivanja drevesec za pogozdovanje za kmete, pri čemer pa naj ne odloča popolna ubožnost, ampak premala premožnost in predlaga: 1. Visoka vlada se naj naprosi, naj se pri pogozdovanju kmetijskih zemljišč uradi in oblasti ne poslužujejo strogih postavnih določeb, ampak naj ljudstvo rajši poučujejo, stroge določbe pa naj upotrebijo le v slučaju potrebe. 2. Manj premožnim kmetovavcem se naj drevesca za nasajanje dajejo brezplačno iz okrajnih nasadov, kar bo stvari samo v korist in naj se ne pobirajo lastni stroški. — Predloga sta bila sprejeta.

b) Predlog podružnice v Mariboru in dodatni predlog Dietingerja, glede omejitve pustošenja gozdov na strmih pobočjih Pohorja od kranjskih, inozemskih in domačih tvrdek, v Dravski dolini, posebno pa na severnih bregih Pohorja in glede nastave okrajnih logarjev v vsakem okraju.

Poročevavec II. podnačelnik Roman Neuper govori najprej o krajevnih razmerah, potem o postavnih predpisih in naredbah in o škodljivih posledicah brezumnega posekavanja gozdov; potem opiše in povdarja pravilno rabo gozda; z ozirom na obsežni delokrog logarskih nastavlencev in na težkoče pri njihovem delovanju je za to, da se osobje za logarstvo pomnoži, kar bo stvari samo v

splošno korist. Zato priporoča, da se sprejmeta naslednja predloga: 1. C. kr. namestnija se naj naprosi, naj uvede v imenovanih krajih nemudoma točna in natančna pozvedovanja, da se dobi jasna slika o celem položaju in da se, če se je zgodilo kaj postavam nasprotnega, krivci lahko kaznujejo. 2. Visoka vlada se naj nujno naprosi, naj v onih sodnih okrajih, kjer prosijo kmetijske podružnice ali okrajni zastopi, naj se nastavijo okrajni logarji, tem prošnjam v popolni meri ugoti. — Predloga sta bila sprejeta.

Nemška sekcija deželnega kulturnega sveta za kraljevino Češko prosi, naj se priklopimo njeni peticiji, glede začasne brezdačnosti zemljišč, ki so na novo pogozdena.

Poročevavec član O. O. Riemelmoser prečita od imenovanega urada vposlane dopise, ki povdarjajo dejstvo, da je za skupno blaginjo države zelo škodljivo, če neproduktivni deli zemlje, komaj so pogozdeni, pridejo takoj pod dačo. To namreč zavira pogozdovanje, ki daje le še črez leta dobiček. Po dosedanjem običaju davčnih oblasti mora tak posestnik plačevati dvojno dačo. § 3. postave z dne 27. maja 1869, drž. zak. št. 88, se naj v toliko spremeni, da se naj novi nasadi visokih gozdov oproste dače za 25 let, srednjih in nizkih gozdov pa stanju kulture in času primerno. Poročevavec priporoča, naj se O. O. priklopi vlogi nemške sekcije deželnega kulturnega sveta za kraljevino Češko in naj tudi sam pošlje enako motivirano vlogo na c. kr. poljedelsko ministrstvo. — Predlog je bil sprejet.

Volitev članov v perutnino-rejski odsek, ker so iztopili načelnik baron Ecker, načelnikov namestnik prelat Fr. Sal. Bauer, član c. kr. dvorni svetnik dr. Ruß in ker je umrl gosp. pl. Gasteiger.

Predložijo in izvolijo se gospodje Karl Kieslinger, okrajni načelnik v Ivnici in Pavel vitez pl. Naredi, strokovni učitelj na poljedelski šoli v Grottenhofu; ob enem se sklene, poslati vsem članom O. O. okrožnico s prošnjo, naj se blagovolijo oglasiti za vstop v perutnino-rejski odsek.

Poročila in predlogi živinorejskega odseka:

a) Mnenje visokemu c. kr. poljedelskemu ministrstvu glede podelitve ustanove za poučno potovanje v mlekarstvu Francu Görglu.

Poročevavec I. podnačelnik Henrik vitez pl. Plessing naznani sklep živinorejskega odseka, naj se poda ministrstvu mnenje o podelitvi štipendije za poučno potovanje v Friedland na mlekarke tečaje šele tedaj, če bo prosivec z dobrim uspehom dovršil živinorejski tečaj na Grabnerhofu. — Predlog je bil sprejet.

b) Sklepanje o predlogu podružnice Anger, sprejetem na 87. občnem zboru c. kr. kmetijske družbe: O. O. naj dela na to, da bo dežela poskrbela za to, da bode kak zmožen deželni živinozdravnik priredil tečaje za izobrazbo praktikov v ravnanju z obolelo živino; teh tečajev se naj udeležijo pred vsem posestniki in njih sinovi iz onih krajev, kjer ni daleč na okoli nobenega živinozdravnika.

Poročevavec član O. O. Januschke poroča najprej o tozadevnem posvetovanju v živinorejskem odseku in meni, da se bo število živinozdravnikov v doglednem času zelo pomnožilo, posebno, ko bo zanje doseženo postavno varstvo, kar je zelo važno za ugodne trgovinske pogoje in lepo ureditev živinskega izvoza. S kakim tečajem, ki bi trajal štiri do šest tednov, pa bi se pospeševalo samo mazaštvo. Pač pa je potrebno in primerno, da poučijo strokovno izobraženi živinozdravniki živinorejce o prvi pomoči pri nezgodah ali nesrečah pri živini. Da pa se nevarno mazaštvo kolikor mogoče odstrani ali vsaj omeji, predloži: 1. Tečaji za izobrazbo praktikov v ravnanju z obolelo živino se naj ne prirejajo. 2. Visoka c. kr. namestnija in visoki deželni odbor se naj naprosita, naj naročita vsem deželnim živinozdravnikom, naj z besedo in dejanjem poučujejo kmetisko prebivalstvo, kako treba pomagati v prvi sili, če se zgodi pri živini kaka nesreča, kako treba pomagati pri porodu. Visokemu štajerskemu deželnemu odboru se naj pošlje prošnja, naj uvede v vseh deželnih kmetijskih šolah živinozdravniški in živinozdravski pouk. 3. Da se omogoči obsežnejše delovanje na tem polju, naj se od c. kr. poljedelskega ministrstva zaprosi zvišani kredit za potovalni pouk in za živinozdravniški pouk na kmetijskih šolah. 4. Mazačem, ki pomagajo širiti razne živinske kuge, se mora prepovedati izvrševanje njihovega posla. — Vsi predlogi so bili sprejeti.

c) Poročilo in predlog o odloku visokega c. kr. poljedelskega ministrstva glede podelitve nadaljnega državnega prispevka v znesku 10.000 K za razne živinorejske ukrembe (naprave novih in zboljšave starih paš, okolov i. t. d.) iz petmilijonskega državnega kredita za pospeševanje živinoreje.

Poročevavec član O. O. Klammer govori najprej o odloku c. kr. poljedelskega ministrstva in opozarja na to, da bi bila za štajersko živinorejo na vsak način trajna materijalna izguba, če bi vzeli iz izrednega petmilijonskega kredita 10.000 K in se odrekli poznejši redni podpori. Prisednik deželnega odbora Hagenhofer podpira mnenje poročevavca in opozarja, da se redni subvenciji v interesu povzdige naše živinoreje nikakor ne moremo odreči.

Nato se sprejme naslednji predlog poročevavca: C. kr. kmetijska družba se naj zopet obrne na visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo in sklicaje se na odlok z dne 9. avgusta 1909, v katerem se podelitev izredne podpore v znesku 10.000 K obljublja za napravo novih in zboljšavo starih paš, razmere natanko opiše in prosi, da se ji podeli obljubljena subvencija v znesku 10.000 K za ta namen; pri tem bi bilo treba omeniti, da pač ni namera postavodaje, odtezati že obstoječe redne podpore živinoreje s sredstvi, ki jih daje nova postava na razpolago, ampak z novimi sredstvi dvigniti živinorejo kvantitativno in kvalitativno, kar je na korist producentov in konzumentov. Glavni tajnik stavi dodatni predlog, naj se obrnemo na visoki deželni odbor s prošnjo, da se priklopi prošnji c. kr. kme-

tijske družbe na c. kr. poljedelsko ministrstvo. — Predlogi so bili sprejeti.

d) Sklepanje o predloženem letnem poročilu I. štajerskega društva za kontrolo mleka v Mariboru — v letu 1910.

Poročevavec član O. O. Klammer govori o bistveni vsebini brošure, iz katere se vidi marsikaj zanimivega in poučnega; podatki v tej brošuri vzpodbujajo na posnemanje in to se vidi že tudi na tem, da se število članov leto za letom veča. Poročevavec predlaga, naj se vzame poročilo na znanje. — Predlog je bil sprejet.

e) Mnenje o predlogu mestnega sveta v Gradcu in kmetijske podružnice graške, glede postavljanja hleva za trgovino z rabno živino na zemljišču klavnice.

Namesto odsotnega poročevavca člana O. O. dra. Klusemanna poroča član Januschke o njegovem poročilu, v katerem opozarja poročevavec s posebnim zadovoljstvom na dejstvo, da se vendar enkrat začne reševati eno življenjskih prašanj štajerske živinoreje. S pomočjo mnogih aktov in že sestavljenih načrtov lahko poda zborovavcem vpogled v današnje stanje cele stvari in stavi naslednje predloge: 1. O. O. naj slavnemu mestnemu svetu nujno priporoča, naj z ozirom na vedno večjo obiskanost graškega sejma postavi večje hleve od projektiranih. 2. Poslopje, določeno za kontumacirano živino, se naj zaradi večje varnosti pomakne kolikor se da še bolj proti jugu; ravno tako tudi prostor za vvagoniranje in izvagoniranje, če ni pri tem kakih posebnih tehniških težkoč. 3. Hlevski oddelki se naj po možnosti pomnožijo, da je v slučaju kake kuge ali druge nalezljive bolezni kolikor mogoče malo živine v nevarnosti. 4. Želje vseh štajerskih živinorejcev se naj kolikor mogoče hitro izpolnijo, da v slučaju kake kuge ne bo prevelike škode. 5. Centralni odbor naj blagovoli izraziti željo, da se naj sejmi za rabno in plemensko živino vršijo sočasno s sejmi za klavno živino in da je pripravljen pomagati, da se to uresniči. — Predlogi so bili sprejeti.

f) Sklepanje o razglasu c. kr. namestnije glede nove ureditve ogledovanja živine na železnicah.

Poročevavec I. podnačelnik vitez pl. Plessing predlaga, naj se došli oglas v popolnem obsegu priobči v družbinih glasilih. — Predlog je bil sprejet.

g) Sklepanje o porabi letošnjih obresti ustanove P. Udalrika Pracha za pospeševanje živinoreje.

Poročevavec član O. O. glavni tajnik Juvan predlaga, naj se iz teh obresti dajo za ogledovanja živine v Neumarktu, Knittelfeldu in Brucku premije po 40 K za bike, primerne za spuščanje. — Predlog je bil sprejet.

Naznanila: Glavni tajnik prečita dopis visoke c. kr. namestnije, da izraža visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo svoje zovoljstvo nad tem, da so živinozdravniki v tako ozki zvezi s kmetijskim prebivalstvom po deželi, kar se kaže v velikem številu poučnih predavanj v podružnicah c. kr. kmetijske družbe.

Se vzame na znanje; ravno tako tudi odlok visokega deželnega odbora, da se je gospod Jožef Kainzel, posestnik v Mas-

singu pri Krieglachu, nastavljal kot načelnik drugega živinorejskega okoliša do konca leta 1911.

Končno se prečita odlok c. kr. poljedelskega ministrstva glede načina, kako se naj porabi izredni državni prispevek za povzdigo živinoreje in vporabe živine.

Ker skuša ekselencija gospod načelnik doseči kolikor mogoče veliko soglasje deželnega odbora in O. O. c. kr. kmetijske družbe o navodilih ministrstva v posebni konferenci, v katero bodo pod njegovim predsedstvom poklicani gospodje prislednika deželnega odbora Franc grof Attems in Franc Hagenhofer, glavni tajnik c. kr. kmetijske družbe in član O. O. Klammer kot zastopnika živinorejskega odseka, se o tej stvari za sedaj ne debatira in ne stavi noben predlog, ampak se preloži na prihodnjo sejo O. O.

Sklepanje o podelitvi nagrad v znesku 40 K kmetom Jožefu Hofmeistru v Katzelsdorfu in Jožefu, oziroma Karolini Putz pri Sv. Lovrencu ob Wechslu za vzorno pisano in izvedeno kmetško knjigovodstvo in o odškodnini za pospeševanje kmetijskega knjigovodstva gospodu Petru, strokovnemu učitelju v Grottenhofu.

Poročevavec član O. O. Klammer se ozre najprej na postanek in slabe nade, ki so se stavile v naše kmetško knjigovodstvo; na drugi strani pa opozarja na uspehe, ki so se doslej že dosegli in ki so rezultat neumornega stremjenja poklicanih činiteljev; nadalje opisuje veliko zanimanje vseh štajerskih kmetovavcev za knjigovodske tečaje, čijih uspehi so znani že izven naših deželskih mej in vzbuja željo po posnemanju, tako da se O. O. in gospod strokovni učitelj Peter lahko z zadovoljstvom ozirata na storjeno delo.

Poročevavec predloži sledeče: 1. Jožefu Hofmeistru v Katzelsdorfu in Jožefu, oziroma Karolini Putz v Auerbachu pri Sv. Lovrencu ob Wechslu se da premija po 40 K za vzorno vedeno knjigovodstvo za leto 1909; to odlikovanje se oznani v družbinem glasilu. 2. Strokovnemu učitelju Petru na poljedelski šoli v Grottenhofu se podeli za njegov trud pri novi izdaji knjigovodstva in za preskušnjo knjig zgoraj navedenih odlikovancev nagrada 50 K. 3. Potrebni znesek 130 K se naj vzame na tekoči račun za vzorce za knjigovodstvo.

Reši se prošnja trga Braslovče za sejem. Odlok vlade glede cementiranja klosterneuburške tehtnice za vino se odda vinorejskemu odseku, da o njem poroča.

Kmetijski podružnici v Schladmingu se dovoli 40 K nagrade za posle; denar se vzame iz ustanove cesarja Franca Jožefa. Končno se naznani zahvala c. kr. poljedelskega ministrstva za statistične podatke, ki jih je potrebovalo za lovsko razstavo.

Prihodnja seja se določi, če ne bo nič nujnega, šele na mesec september; odobri se zapisnik zadnje seje in nato zaključni predsednik zborovanje.

Zborovanja podružnic.

= Št. Jur v Slov. gor. Naša kmetijska podružnica priredi dne 28. avgusta gospodarsko poučen shod po rani službi božji v gostilni Fr. Kranjca. Predaval

bode gospod inšpektor M. Jelovšek o živinoreji. Posestniki in vsi živinorejci, pridite v obilnem številu na shod.

Fanedl, tajnik.

= Vučja vas, 4. avgusta 1910. Kmetijska podružnica v Vučji vasi priredi v nedeljo dne 28. avgusta popoldne ob 2. uri v šoli zborovanje po sledečem sporedu: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem zborovanju. 2. Dopisi in važna poročila načelnikova. 3. Poučno predavanje gospoda Pirstingerja o gnojenju v obče, o umetnih gnojilih in o zboljšanju travnikov. 4. Slučajnosti. — K polnoštevilni udeležbi vabi vse ude in druge odbor.

Iz podružnic.

= Sv. Jurij v Slov. gor. Kmetijska podružnica je imela v nedeljo dne 19. junija t. l. po rani službi božji izredno zborovanje v gostilni Fr. Krajna. Predaval je deželni potovalni učitelj gosp. Pirstinger v poljudnih besedah o vinoreji, nekoliko o kletarstvu, škropljenju sadnega drevja proti krastavcu (fuzikladij) i. t. d. Poslušavec je bilo okoli 100, ki so z zanimanjem poslušali gosp. potovalnega učitelja, ki je prav natančno razlagal napravo novih vinogradov, posebno izbiranje dobrih vrst za naš okoliš. Razpravljal je natančno vse poletno delo v vinogradu; rez, kop, škropljenje, vez, kakor odstranjevanje nepotrebnih mladik in zalistkov, vršičkanje in zatiranje plevela. Po končanem predavanju se zahvali načelnik podružnice gosp. Iv. Roškar, deželni in državni poslanec, gosp. potovalnemu učitelju za njegov trud in želi, da bi se njegovi nasveti tudi praktično izvajali.

Gornja Radgona, 27. julija 1910. (Kmetijsko zborovanje.) Dne 24. julija je zborovala gornjeradgona podružnica polnoštevilno v Kürbosovi gostilni (občinski pisarni). Podpredsednik gospod Wratschko je izročil gospodu Adolfu Zorziniju, lastniku gornjeradgonskega grada za dolgoletno sodelovanje pri c. kr. kmetijski družbi štajerski častno diplomu, katero mu je naklonila c. kr. kmetijska družba. Na to je razpravljal strokovni učitelj Anton Jentsch iz mariborske vinorejske šole v 2½ ure trajajočem in zelo poučljivem govoru o svinjereji in boleznih pri svinjah, kar je očitno zanimalo vse navzoče. Pri tej priliki se je razdelilo tudi 10 požiralnikov in 2 brizgalnici za peronosporo med posamezne ude. Na to se je izžrebal še 101 komad raznovrstnih potrebnih predmetov, med temi 3 plemenske svinjice; k nakupu teh stvari je prispeval osrednji odbor c. kr. družbe 30 K, tamošnja posojilnica in hranilnica 20 K.

= Št. Jur ob juž. žel., 10. avgusta 1910. (Kmetijsko zborovanje v Dramljah.) V nedeljo dne 31. julija t. l. je priredila šentjurska kmetijska podružnica poučno zborovanje v Dramljah. Zbralo se je okoli 40 zborovavcev. Gospod ravnatelj Bellé, kot načelnik podružnice, oriše pomen kmetijske podružnice in bodri zbrane k skupnem delu. Nato govori gospod potovalni učitelj Goričan v sadjarskih zadevah in kmetijski inženir Zidanšek o nekaterih važnejših prašanjih iz živinoreje. Veliko posestnikov si je naročilo sadna drevesa. Zanimanje je opaziti tudi za drenažiranje. Vodstvo.

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z. o. p.
Gradec, Franzensplatz št. 2.

I.

II. Občni zbor avstrijskih zadružnih organizacij na Dunaju.

Vsled sklepa načelstva Splošne zveze gospodarskih zadrug v Avstriji z dne 30. junija t. l. se bo vršil II. občni zbor avstrijskih zadružnih organizacij od 14. do 15. septembra t. l. Kraj zborovanja in vzpored občnega zbora se bosta že še pravočasno naznanila.

Štiri leta so potekla, odkar se je vršil na Dunaju I. avstrijski zadružniški občni zbor, obiskan iz vseh delov Avstrije, ki je imel zelo lep uspeh. V teku teh štirih let pa je avstrijsko zadružništvo mogočno napredovalo. Zato je častna dolžnost celokupne avstrijske zadružniške organizacije, da dela z vsemi močmi na to, da bo enak uspeh dosegel tudi II. avstrijski zadružniški občni zbor, ki ima nele nalogo okrepiti in razširiti zadružno misel, posvetovati se o zadružniških prашanjih in pospeševati zavest skupnega in enotnega nastopanja v zadružniških stvareh, ampak ki naj tudi na zunaj pokaže moč in veljavo avstrijskega zadružništva. Da se ta namen doseže, je poleg primerne dnevnega reda tudi želeti in naravnost potreba, da se tega zborovanja udeležijo zadružniki iz vse Avstrije.

Svojim članicam naznanjamo s tem, da se bo vršil II. občni zbor avstrijskih zadružniških organizacij in jih vočigled pomembnosti in važnosti tega zborovanja vabimo na prav obilno udeležbo. Če misli kak član naših zadružnih organizacij prevzeti kak referat, naj to kmalu naznani, ker je vsled omejenega časa tudi število referatov omejeno in se na pozneje prijavljene referate ne bomo več mogli ozirati.

V zvezi s tem II. občnim zborom zadružnih organizacij se bo vršila tudi konferenca revizorjev, kjer je Splošna zveza kmetijskih zadrug v Avstriji poskrbela za zelo zanimiv dnevni red.

II.

Poročilo o sedanjem stanu sadja in grozdja.

Nenavadne vremenske razmere meseca junija so na letošnji pridelek, ki se je v velikem cvetju kazal precej lep, zelo neugodno vplivale.

Na eni strani je bila večkratna toča, na drugi strani pa cele tedne trajajoče mrzlo in deževno vreme, kar je vsled pomanjkanja toplote zaviralo sadje v rasti, zato pa ustvarjalo ugodne razmere za razširjevanje raznih škodljivcev.

Pregledno sliko o pridelku, ki ga na Štajerskem lahko pričakujemo, nam daje naslednja tablica, ki je sestavljena na podlagi kakih 700 poročil, ki so nam došla od raznih strani; da se laže presodi bodoči tržni položaj, je na tej tab-

lici podan tudi pregled pridelka po onih krajih v tuzemstvu in inozemstvu, ki prihajajo v tej stvari za nas v vpoštev.

Način in možnost produkcije po teh krajih, n. pr. po Češkem, Gornjem Avstrijskem, Bavarskem, Badenskem, Vürtemberškem in po Švici in množina pridelka po teh krajih kakor tudi dejstvo, da za eksport lahko računamo samo z Nemčijo, vse to bo povzročilo, da nam bo treba po stanju pridelka v deželah v neposredni bližini Nemčije, pred vsem na Češkem, Gornjem Avstrijskem in v Švici, računati to leto, a vsaj v mesecih september in

oktober s srednjo ceno namiznega sadja in z jako malo ceno za moštno sadje.

Mnogo boljše ko sadje pa so se kazale pri nas že kar od začetka trte, a tudi pri njih moramo reči, da pospešuje mokro vreme zadnje dni peronosporo in oïdij; le tedaj, če bomo ti dve boleznii korenito zatirali, lahko pričakujemo srednji do srednje dober pridelek.

Vino kaže tudi letos zelo slabo na Nizjem Avstrijskem, Moravskem, deloma tudi na Ogrskem in Hrvaškem; z ozirom na to lahko rečemo, da bodo cene vinu precej dobre in visoke.

Dežela	Kraj, iz katerega je poročilo	Pridelek					Stanje vinarov
		pečknatega sadja		košičnatega sadja			
		jabolk	grušek	češpelj in sliv	marelic	brskev	
Štajerska	Anižka dolina	2-3	3	3-4	—	—	—
	Gornja Murska dolina	2-3	3	4	—	—	—
	Muričina dolina	3	4	3-4	—	—	4
	Dolina Zabuice in Bistrice	3	3-4	3	4	4-5	2-3
	Rabina dolina	3-4	4	4	3-4	4-5	3
	Graška Murska dolina	3	3-4	2-3	2-4	3-5	3
	Lipniška " "	3	4	3-4	3-4	3-4	2-3
	Spodnja " "	4	4	4	3-4	3-4	3
	Dravina dolina	3	4	3	3	2-4	2-3
	Savinjina dolina	2	3-4	2-3	3-4	3-4	1-2
Nizja Avstrija	Savina dolina	2	4	3-4	3-4	2-4	1-2
	Pod Manhartsbergom	2-3	3-4	3-4	3-4	4	3
	Pod Dunajskim gozdom	3	3-4	3	3	3-4	2
	Nad Manhartsbergom	2	3-4	4	3	4	2
Gornja Avstrija	Nad Dunajskim gozdom	2	3-4	3	3	3	4
	2	3-4	3-4	3	3-4	3
Solnograško	2	5	4	—	—	—
	2-3	3-4	3-4	2-3	—	3-4
Tirolsko	Severno Tirolsko	2-3	3-4	3-4	2-3	—	3-4
	Južno Tirolsko (nemško)	2-3	3-2	3-2	2	2-4	2-4
Predarelsko	" " (italijansko)	1-2	3	3	3	4	3
	1-2	2-3	5-4	4-5	3-5	4
Koroško	1-2	2-3	2	1	1	2
	3	3-4	3-4	3	2-3	3
Kranjsko	2-3	2-3	2-3	3-5	4-3	—
	3	2-4	2-3	4-3	4-3	3-2
Primorsko	4	2-4	1-4	3-4	2-4	2-3
	3-4	2-4	2-4	2-4	3-4	2-3
Dalmacija	2	3	3	3	3	2-3
	2	3-4	3	3-4	3-4	2-3
Češko	Gornje ravni	1-3	2-4	4-3	5-4	5-4	3-4
	2-1	3-4	3-5	3-5	3-5	3-4
Moravsko	1-2	3-4	3-5	5	3	2
	2-3	2-4	2-4	4-5	4-5	2-4
Šlezko	Češkomoravska planota (Tabor in Nemški Brod)	1-2	2-4	2-4	4-3	3	3
	Češkomoravska planota (okraj Pilgram in Hlinsko)	3	2-4	3-4	?	?	3
Galicija	Šumava	1-2	3	2-3	?	3	2
	3-4	4-3	4-5	4-5	4-5	2-4
Bukovina	Južno (vinorodno)	3-4	3-4	4	5	5	4-5
	2-3	3-4	4	—	—	—
Ogrsko	Vzhodna Galicija	3-2	3-2	3-2	3	2	2-4
	Zahodna Galicija	2	2	3	—	—	—
Hrvaško-Slavonsko	2	4	2	3	3	2
	2-3	3	2-4	3	2-3	2-3
Porenje	1-2	4	2-4	2-3	3-4	1
	2-3	3	—	—	—	—
Bavarsko	2	2-3	3	—	—	—
	2	3-4	3-4	—	—	—
Badensko	2	3	3-4	—	—	—
	2	3	3-4	—	—	—
Vürtemberško	2	2-3	2-4	—	—	—
	3-4	3	—	—	—	—
Švica	3-4	3-4	4	3-4	3-4	—
	3-4	3-4	4	3-4	3-4	—
Italija	2-3	4	4	—	—	—
	2-4	3	3-4	3	2	2-3
Francosko	2-3	4	4	—	—	—
	2-4	3	3-4	3	2	2-3
Belgija	2-3	4	4	—	—	—
	2-4	3	3-4	3	2	2-3
Srbija	2-3	4	4	—	—	—
	2-4	3	3-4	3	2	2-3

Pomen tukaj porabljenih števil: 1 = zelo dober, 2 = nad srednji, 3 = srednji, 4 = pod srednji, 5 = zelo slab pridelek.

III.

Komisijonela prodaja sadja.

Vnovčevalnica za sadje pri zvezi gospodarskih zadrug na Štajerskem skuša

že dolga leta pospeševati prodajo sadja s posredovanjem, to je z menjavanjem adres obojestranskih interesentov.

Dasi je ta obče koristna vnovčeval-

nica, ki se je lahko oba dela poslužujeta brezplačno, brez dvoma storila zelo mnogo za povzdigo prodaje sadja, vendar ne smemo zamolčati, da se je je v tem času posluževalo precejšnje število kupcev in prodajavcev, ki so s svojo jasno nereelnošjo mnogo škodili ugledu vnovčevalnice ali pa oškodili stranko s tem, da ali niso vsega plačali ali pa sploh nič, ali pa da se v dobavi niso držali sprejetih pogojev; na drugi strani pa se tudi ne sme prezreti, da pri trgovini z živili, ki se danes vedno bolj in bolj centralizira, nikakor ne zadošča več preprosti okvir samega posredovanja.

Z ozirom na vse to je zvezino načelstvo sklenilo že leta 1908, da bo razširilo delokrog vnovčevalnice za sadje s tem, da bo priredilo tedenske sejme s sadjem v teku večih mesecev leta 1908 in 1909 na Dunaju v veliki tržnici. Na teh sejmih se je sadje komisijonelno prodajalo in veselo je, da je večina sadje-rejcev lahko bila zadovoljna z doseženimi cenami. Če pa naj koristi tak način vnovčevanja celi deželi, potem ne sme biti omejen na en trg, ker če bi bilo blaga preveč, se trg prenapolni in cene bi morale takoj pasti. Zato je zveza letos obrnila svojo pozornost tudi na druga glavna mesta v Avstriji in v inozemstvu in po dolgih pogajanjih s popolnoma zanesljivimi trgovci se ji je posrečilo v mnogih mestih uvesti komisijonelno prodajo pod primernim nadzorstvom.

Da dobimo pregled o množini sadja, ki ga lahko dobimo in da lahko še pravočasno pripravimo vse potrebno, prosimo svoje cenjene članice, oziroma njih člane, naj nam že sedaj naznanijo, katere množine in katerega in kakšnega sadja bodo imeli na razpolago. (Vzorci za prijave so brezplačno na razpolago).

Prodaja se sadje za mošt in namizno, tudi v celih vagonih, zabito ali ne zabito.

Na željo plača zveza, kakor hitro je sadje oddano na železnici, primeren znesek na račun prodaje.

Po potrebi je zveza tudi pripravljena poslati moža, ki zna sadje spravljati in zabijati, za katerega pa se mora, kakor tudi za druge stroške, plačati.

IV.

Poročilo glede blagovnega prometa zveze.

1.

Dobave žita c. in kr. vojaški upravi.

Z ozirom na našo okrožnico z dne 8. junija t. l. št. 17.107 pozivljamo kar najuljudneje naše člane, naj nam blagovolijo poslati prijave za dobavo žita vojaški upravi in sicer:

a) za oves in rž do najpozneje 30. avgusta t. l.,

b) za pšenico do najpozneje 15. septembra t. l.

V ponudbah se mora natančno navesti:

a) vrsta žita, ki se misli dobavljati,

b) množina v kilogramih,

c) cena za 100 kg od železniške postaje,

d) rok dobave.

Vsak ponudnik je obvezan dobaviti ponujeno količino na vsak način v stavljenem roku, sicer ima zveza, če ponudnik ne pošlje ničesar ali samo en del, pravico, da si poskrbi ostalo na račun in nevarnost ponudnika in da ga dela odgovornega za vso škodo, ki ji je nastala

vsled tega, da ponudnik ni izpolnil svoje pogodbe.

Kupna pogodba se sklene na podlagi določil, ki veljajo za poslovni promet na graški borzi za sadeže in moko in na podlagi določb c. in kr. vojne uprave.

Vreče posodi zveza, če se ji plača navadna odškodnina za posojanje.

Plača se najpozneje v teku štirih tednov, potem ko se je blago prevzelo, v postaji določitve.

Zvezi se mora franko poslati pred dobavo za vsako vrsto ponujenega žita vzorec, težak najmanj 1 kg na ogled.

Kakovost dobavljenega žita mora biti enaka ponujenemu vzorcu. Diference, ki nastanejo, če se vzorec in pošiljka ne strinjata, gredo na škodo dobavnika.

C. in kr. vojna uprava je letos zelo ljubeznjivo zopet razširila ugodnosti za dobave producentov, tako da sedaj lahko kmetje svoje žito prodajo za zelo dobre cene vojni upravi.

Ker so se naši člani vkljub večkratnim pozivom le v malem številu udeleževali dobav in je torej vojaška uprava morala nakupiti večino še vedno pri trgovcih, opozarjamo naše člane, ki bi lahko oddajali žito, naj nam do omenjenega roka naznanijo, katero žito in koliko bi ga eventualno dobavljali.

Brez primerne udeležbe naših članov pri vojaških dobavah se za vse kmetovavce tako važno prašanje direktne dobave kmetijskih pridelkov vojni in deželno-brambini upravi ne more ugodno rešiti in vsa prizadevanja vojne uprave in zveze so le bob v steno.

Da se dobave vrše enotno in praktično, je tudi nujno potrebno, da se delo ne cepi in da prevzame zveza skupno prodajo.

Zato prosimo vse načelnike zadrug in društev nujno, naj posvetijo temu prašanju vso pozornost, naj pouče člane in poskrbe potrebno, da se bodo kmetovavci udeležili vojaških dobav.

V Gradcu, julija 1910.

Zvezin ravnatelj: Fr. Barta l. r.

2.

Zaloga umetnega gnojila in krmil.

V Gradcu.

Umetnih gnojil: Tomaževe moke 18% kakih 30.000 kg, kajnita kakih 43.500 kg, kalijeve gnojilne soli kakih 8700 kg, bakrene galice kakih 200 kg, žveplove moke kakih 1920 kg, kostne moke I kakih 5000 kg, II kakih 10.000 kg, superfosfata kostne moke kakih 5700 kg, rudninskega superfosfata 8400 kg.

Semenja: zimskega ječmena kakih 2496 kg, zimske peščene graholjke kakih 1234 kg, zimske rži kakih 7137 kg, Eckberškega ovsa kakih 2706 kg.

Krmil: Moke iz lanenih prg kakih 1300 kg.

Snovi za zavijanje: lesne volne kakih 3500 kg

V Ljubnem (Gor. Štaj.)

Umetnih gnojil: Tomaževe moke kakih 22.000 kg, kalijeve gnojilne soli kakih 6800 kg, kajnita kakih 11.200 kg, živinske soli kakih 6650 kg, kostne moke superfosfata kakih 9650 kg.

V Mariboru.

Umetnih gnojil: Tomaževe moke kakih 94.000 kg, kajnita kakih 22.800 kg,

kalijeve gnojilne soli kakih 6200 kg, bakrene galice kakih 22.105 kg, žveplene moke kakih 4800 kg, živinske soli kakih 8150 kg.

V Celju.

Umetnih gnojil: Tomaževe moke kakih 60.000 kg, kajnita kakih 17.000 kg, kalijeve gnojne soli kakih 12.700 kg, žveplene moke kakih 2750 kg, bakrene galice kakih 8187 kg.

Umetna gnojila, navedena v našem ceniku, ki pa sedaj niso v zalogi, se vsak čas točno poskrbe.

Zveza kupuje za dobave v mesecih avgustu, septembru in oktobru jedilni krompir v celih vagonih, za oktober pa bob razne vrste.

3.

Nakup travinega in žitnega semenja.

Kakor vsako leto, bomo tudi letos potrebovali mnogo travinega semenja, posebno francoske Raytrave in pasje trave, in zato prosimo svoje zadrug članice, oziroma njih člane, ki se pečajo s sejanjem teh trav, naj nam blagovolijo kolikor mogoče hitro poslati vzorec z navedeno ceno in množino, ki bi jo lahko oddali, nakar bomo stavili po možnosti ugodne pogoje.

Glavna naša naloga pa je poskrbeti našim članom primerno žito za setev; torej ga vedno skušamo pridobiti čistega, pred vsem pa od naših domačih kmetovavcev, ker se je v naših krajih pridelano semenje že prilagodilo našim zemeljskim in podnebnim razmeram, tako da se ni treba tako zelo bati, da bi žito trpelo kako škodo na zrnju, slami ali sploh na svojih dobrih lastnostih in od raznih škodljivcev.

Da lahko primerno žito za setev nakupimo pred vsem doma, prosimo uljudno svoje članice zadrug, oziroma njih člane, naj nas v tej stvari podpirajo in nam pošljejo pravočasno vzorce z navedeno ceno in množino, ki bi jo lahko oddali, na kar bomo stavili kolikor možno ugodne pogoje.

4.

Deželna vzorna klet v Eggenbergu pri Gradcu zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem

pošilja zajamčeno pristna štajerska

bela in rdeča vina

raznih vrst in letnikov v posodah od 56 l naprej in v steklenicah po $\frac{7}{10}$ ali $\frac{3}{8}$ l, kakor tudi

sadjevec

domačega pridelka zvezine vzorne kleti v posodah od 56 l naprej.

Osebna naročila se lahko izvrše naravnost pri upravi deželne vzorne kleti v Eggenbergu pri Gradcu, Eckertstraße št. 335 (telefonska številka 1156) razun nedelj in praznikov vsak dan od 8. do 11. in od 1. do 6. ure.

Pismena naročila se naj pošljejo zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem, Gradec, Franzensplatz št. 2.

V.

Vnovčevalnica za živino in mleko pri zvezi gospodarskih zadrug v Gradcu.

Zivina je zopet postala dražja. Kmetje, ki bi oddali živino, naj jo pošljejo vnovčevalnici za živino pri zvezi v Gradcu. Vnovčevalnica si ne zaračuna nobenih stroškov in provizij, tako da dobi kmet

pri brezplačnem posredovanju najboljšo ceno, ker mu ostane tudi dobiček, ki ga sicer vtakne prekupec ali mešetar v žep.

Vnovčevalnica je pri svojem dosedanjem vnovčevanju dosegla še vedno najvišje cene.

Prijave se naj pošljejo vnovčevalnici za živino v Gradcu („Viehverwertungsstelle des Verbandes der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Steiermark“), Franzensplatz 2.

Živina pa se naj pošilja pod istim naslovom na karlovski kolodvor („Karlsruher Bahnhof“).

Sklep prvega tečaja na deželni kmetijski šoli v Št. Juriju ob juž. železnici.

Mladi, še le razvijajoči se zavod bode v kratkem odpustil po dovršenem tečaju svoje prve učence. Dne 27. t. m. bode se ta prvi tečaj zaključil z javnim izpitom. Ta izpit se bode začel ob 1/2 11. uri dopoldne po sledečem vspredu:

1. Petje. 2. Pozdrav. 3. Letno poročilo. 4. Izpraševanje iz nadaljevalnih, vtemeljevalnih in strokovnih predmetov. 5. Nagovori in razdelitev spričeval. 6. Petje.

K temu javnemu izpitu se vabijo ne le stariši učencev temveč tudi prijatelji zavoda, sploh kdor se zanima za istega. Ravnateljstvo.

Nagrade za kmetško knjigovodstvo.

Osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe za Štajersko je v svoji seji 12. julija 1910 podelil gospodu Jožefu Hofmeistru, kmetu v Katzelsdorfu in Jožefu, oziroma Karolini Putz pri Sv. Lovrencu ob Wechslu za vzorno izvedeno knjigovodstvo o letu 1909 nagrade po 40 K.

Poročilo o stanju hmelja.

Žalec, 27. julija 1910. (VIII. poročilo hmeljarskega društva.) Zadnje nevihte so prinesle zlasti hladne noči, kar je razvijanje rastline zadrževalo. Srednjerani hmelj je že zvečjega v kobuljicah in se bo mogel obirati med 15.—20. avgustom. Pozni hmelj je v polnem cvetu; želeti je lepih solnčnih in toplih dni.

Vodstvo.

Žalec, 3. avgusta 1910. (IX. poročilo hmeljarskega društva.) V poslednji dobi je vreme času primerno; noči so tople. Kobuljice srednjeranega hmelja se razvijajo hitro in se bo s splošnim obiranjem moglo začeti s 16. avgustom. Pridelek obeta biti boljši nego navadno. Tudi pozni hmelj se kaže povsem lepo. Rastline so zdrave, o boleznih ni niti sledu. Več kupcev se je že prikazalo.

Vodstvo.

Žalec, 10. avgusta 1910. (X. poročilo hmeljarskega društva.) Srednjerani hmelj zori, četudi se je vreme shladilo v zadnji dobi; z obiranjem bomo pričeli prihodnji teden. Pozni hmelj, ki prehaja v kobuljice, obeta obilnega pridelka. Mimogrede omenimo, da bi bilo dobro, če bi se tukajšnje hmeljevo skladišče razširilo na splošno željo in potrebo.

Vodstvo.

Razstava sadja in sočivja na Dunaju.

Sočasno z mednarodno lovsko razstavo na Dunaju namerava oddetek za kmetijstvo prirediti tudi razstavo sadja in zelenjadi in sicer približno od 1. do 8. oktobra. Oni člani, oziroma članice zadruge, ki bi se te razstave eventualno udeležili, naj pošljejo prijave, oziroma prašanja za pojasnila naravnost načelniku razstave, gospodu dvornemu svetniku dru. Teodorju vit. pl. Weinzierlu v Mitterndorfu, Kraglgut (Steirisches Salzkammertgut).

Prodaja semenja za setev.

Opozarjamo, da se že lahko dobi zimsko žito, zimski ječmen in zimska peščena graholjka v najboljši kakovosti.

I^a zimska pšenica

bo prišla v drugi polovici avgusta. P. n. člani so uljudno prošeni, naj že sedaj pošljejo naročila, da se lahko pravočasno izvršijo.

Čebelarji!

Kakor vsako leto priredi tudi letos zveza štajerskih čebelarjev v Grottenhofu med 5. in 11. septembrom na kmetijski šoli glavni tečaj za čebelorejo, ki je za vse prijatelje in prijateljice čebel dostopen; pouk je brezplačen. Za stanovanje in hrano mora poskrbeti vsakdo sam; oboje je mogoče dobiti vredno v bližnji gostilni. Prijaviti se je treba pri ravnateljstvu deželne kmetijske šole v Grottenhofu, pošta Wetzelsdorf pri Gradcu.

Tržna poročila.

Graško tržno poročilo.

Sejem s krmo in slamo od 1. avgusta do 7. avgusta 1910. Pripeljalo se je 55 vozov s 455 metriskimi stoti sena in 17 vozov s 154 metriskimi stoti slame, in je bil slabše obiskan ko pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kisló od K 4.— do K 5.70, sladko od K 4.10 do K 6.—; ržena slama od K 4.— do K 5.—; pšenična slama od K 4.— do K 4.80, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; jezna slama od K —.— do K —.—.

Sejem z rogato živino dne 11. avgusta 1910. Prignalo se je 410 volov, 190 bikov, 419 krav, 168 živih telet, in — konj pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnic.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 2 vola, 43 bikov, 12 krav, — telet; na Gornje Štajersko: 118 volov, 40 bikov, 106 krav, — telet; Predarlberško: 46 volov, 30 bikov, 42 krav, 24 telet; v Nemčijo: 7 volov, — bikov, — krav, — telet; Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: 10 volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: — vola, — bikov, — krav, — telet; na Češko: — vol, — bikov, — krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, — krav, — telet; Italija: — volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže. Klavni voli, tolsti od K 90.— do K 102.— (izjemoma K 114.—), poltolsti od K 80.— do K 86.—, suhi od K 72.— do K 78.—; voli za pitanje od K 74.— do K 84.—; klavne krave, tolste od K 70.— do K 80.—, poltolste od K 54.— do K 68.—, suhe od K 40.— do K 52.—; biki od K 72.— do K 90.—; dojne krave do 4. teleta od K 68.— do K 82.—; črez 4. tele od K 58.— do K 66.—; breje od K 62.— do K 72.—; mlada živina od K 76.— do K 88.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet do K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejem klavne živine dne 12. avgusta 1910. Zaklana živina: 685 telet, 1229 svinj, 7 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.56 do K 1.64; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.66 do K 1.72; nemške mesne svinje od K —.— do K —.—; nemške pitanske svinje od K 1.52 do K 1.58; ovske pitanske svinje Ia od K —.— do K —.—; ovske pitanske svinje IIa od K 1.50 do K 1.56; mesne svinje od K 1.54 do do 1.66, bosnjaške pitanske svinje, debele, od K —.— do K —.—; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.80 do K —.90; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	
Celje . . .	50	9	—	7	—	750	8	—	7	—	10	—	—
Ormož . . .	50	10	—	6	25	5	—	6	—	7	25	9	—
Gradec . . .	50	11	25	8	38	8	63	8	94	7	25	8	—
Ljubno . . .	50	11	50	7	90	7	—	8	50	7	50	—	—
Maribor . . .	50	9	50	7	50	7	—	7	50	8	—	8	—
Ptuj	50	9	—	7	50	8	—	8	—	7	—	7	50
Inomost . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Celovec . . .	50	9	50	8	25	9	43	8	25	—	—	—	—
Ljubljana . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pešt	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solnograd . . .	50	10	45	7	95	7	50	7	85	8	50	—	—
Dunaj	50	10	66	7	88	6	31	7	91	7	10	—	—
Linc	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kisló		Ržena slama		Jezna slama	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v		
Celje . . .	50	9	—	11	—	2	—	180	2	20	—	150	—
Ormož . . .	50	—	—	8	—	3	—	2	—	2	—	2	—
Gradec . . .	50	8	88	14	—	3	13	3	—	2	45	2	25
Ljubno . . .	50	—	—	18	—	4	—	3	50	4	—	3	—
Maribor . . .	50	7	—	—	—	2	—	—	—	2	—	180	—
Ptuj	50	7	—	—	—	3	—	2	20	3	—	2	20
Celovec . . .	50	9	—	—	—	3	25	2	25	2	—	150	—

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 25. avgusta v Lipnici*; v Gradcu (sejem z rogato živino); na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 26. avgusta v Ljubnem*, okr. Gornji-grad; na Bregu pri Ptuj**; v Rajhenburgu*, okr. Sevnica; v Gradcu (sejem z mlado klavno živino).

Dne 27. avgusta v Brežicah (svinjski sejem); v Št. Ilju ob Turjaku**, okr. Slovenji Gradec.

Dne 28. avgusta na Svičini, okr. Maribor.

Dne 29. avgusta v Zalcu**, okr. Celje; pri Sv. Filipu-Verače** okr. Kozje; na Muti**, okr. Marnberg; v Poljčanah**, okr. Slovenska Bistrica; pri Sv. Trojici*, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.

Dne 30. avgusta v Ormožu (svinjski sejem).

Dne 31. avgusta v Konjicah; na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje.

Dne 1. septembra pri Sv. Ožbaltu*, okr. Ivnic; na Žigrtovem**, okr. Sevnica; v Št. Ilju, okr. Šoštanj; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino in konji).

Dne 2. septembra v Trnovcu**, okr. Ptuj; na Spodnji Polskavi (svinjski sejem), okr. Slovenska Bistrica; v Gradcu (sejem z mlado klavno živino).

Dne 3. septembra v Račah*, okr. Maribor; v Št. Ilju**, okr. Maribor; na Planini**, okr. Sevnica; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 5. septembra v Zibiki**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Zrečah**, okr. Konjice; na Tinskem**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Kamnici*, okr. Maribor; v Ormožu*; v mestu Celje*; v Vuhredu, okr. Slovenji Gradec.

Dne 6. septembra pri Sv. Pavlu pri Preboldu*, okr. Celje; pri Sv. Vidu pri Ptuj**, okr. Ptuj; v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni*.

